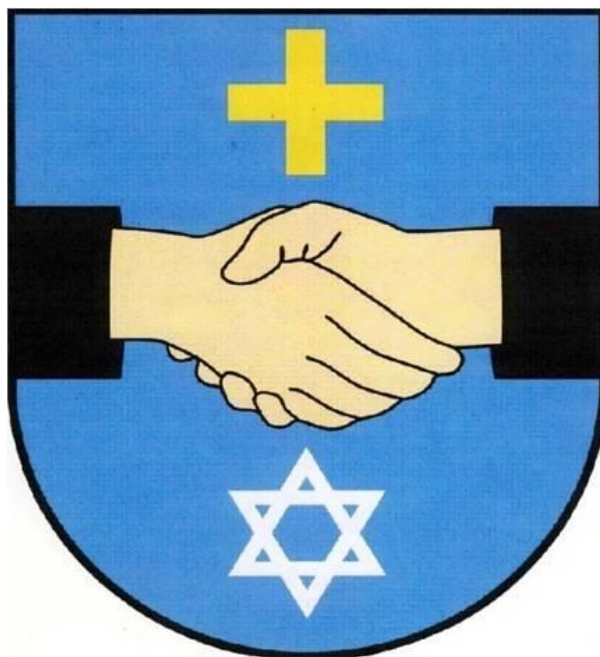

Złącznik nr 1 do uchwały nr LVIII/624/14 Rady Miejskiej w Kolbuszowej
z dnia 30 września 2014r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju
Miasta i Gminy Kolbuszowa na lata 2014-2020.

STRATEGIA ROZWOJU MIASTA I GMINY KOLBUSZOWA NA LATA 2014-2020

KOLBUSZOWA 2014

Spis treści

WPROWADZENIE	3
1 DIAGNOZA SPOŁECZNO – GOSPODARCZA GMINY	5
1.1 Podział administracyjny	5
1.2 Zagospodarowanie przestrzenne	5
1.3 Infrastruktura drogowa	6
1.4 Ludność	7
1.5 Podmioty gospodarcze	9
1.6 Rynek pracy	14
1.7 Wizerunek gminy	16
1.8 Wyzwania rozwojowe	17
1.9 Analiza SWOT	17
2 WIZJA ROZWOJU MIASTA I GMINY KOLBUSZOWA DO ROKU 2020.	20
2.1 Wizja	20
2.2 Strategiczne pola rozwoju	20
2.3 Pożądane tendencje rozwojowe gminy	21
2.4 Przyszły kształt powiązań gminy z otoczeniem	23
2.5 Przyszły wizerunek gminy	24
3 PRIORYTETY, CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ GMINY KOLBUSZOWA	25
3.1 Priorytety, cele i kierunki działań w obszarze przedsiębiorczości	25
Priorytet strategiczny nr 1. Tworzenie sprzyjających warunków do napływu inwestorów wewnętrznych i zewnętrznych oraz wynikające stąd poszerzenie rynku pracy dla mieszkańców gminy	25
3.2 Priorytety, cele i kierunki działań w obszarze infrastruktury technicznej i gospodarki komunalnej:	26
Priorytet strategiczny 2. Zapewnienie czystości ekologicznej gminy poprzez zabezpieczenie właściwego sposobu odbioru i zagospodarowania odpadów stałych i ciekłych oraz rozwój infrastruktury komunalnej	26
3.3 Priorytety, cele i kierunki działań w obszarze infrastruktury komunikacyjnej	27
Priorytet strategiczny 3. Tworzenie dogodnych warunków przepływu osób i komunikacji mieszkańców gminy z otoczeniem	27
3.4 Priorytety, cele i kierunki działań w obszarze edukacji, kultury, sportu i turystyki	28
Priorytet strategiczny 4. Tworzenie sprzyjających warunków rozwoju intelektualnego i fizycznego mieszkańców	28
3.5 Priorytety, cele i kierunki działań w zakresie opieki zdrowotnej i socjalnej	30

	Priorytet strategiczny 5. Zapewnienie mieszkańcom dostępności do dobrej jakości usług zdrowotnych oraz właściwej opieki socjalnej.....	30
4	POWIĄZANIE Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI KRAJOWYMI I REGIONALNYMI	32
5	PROJEKTY WDRAŻAJĄCE STRATEGIE ROZWOJU.....	40
5.1	Projekty w obszarze przedsiębiorczości	40
5.2	Projekty w obszarze infrastruktury technicznej i gospodarki komunalnej	40
5.3	Projekty w obszarze infrastruktury drogowej	41
5.4	Projekty w obszarze edukacji, kultury sportu i turystyki.....	41
5.5	Projekty w obszarze opieki zdrowotnej i socjalnej.....	42
	SPIS TABEL I RYSUNKÓW	43

WPROWADZENIE

Strategia rozwoju gminy powstała wspólnym wysiłkiem wszystkich ważnych środowisk lokalnych przy zastosowaniu zintegrowanego podejścia do rozwoju oraz przestrzegania zasady partnerstwa.

Prace nad Strategią prowadził zespół ekspertów Instytutu Gospodarki Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania z Siedzibą w Rzeszowie w składzie: Tomasz Krypel, dr Robert Góra, dr Robert Pater, dr Mateusz Stopa, Łukasz Cywiński.

INSTYTUT GOSPODARKI

Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie

Prace nad strategią miasta i gminy Kolbuszowa realizowane były metodą partnersko – ekspercką, poprzez wykorzystanie techniki moderacji wizualnej. Władze miasta i gminy Kolbuszowa uznały bowiem, iż proces projektowania długofalowego rozwoju gminy powinien być realizowany zarówno przez konsultantów zewnętrznych, jak również przez lokalne grupy społeczne, gospodarcze, przedstawicieli środowiska biznesu. Wspólne było zatem przekonanie, iż do prac nad strategią należy zaangażować także liderów lokalnych. Grupę tę (Konwent strategiczny) zaprosił do współpracy Pan Jan Zuba - Burmistrz Miasta Kolbuszowa. W skład Konwentu Strategicznego, z uwagi na pełnioną rolę (organ decyzyjny i kreujący, którego członkowie biorą udział w warsztatach strategicznych oraz stają się faktycznymi współautorami dokumentu strategii rozwoju) weszli przedstawiciele władz samorządowych gminy, kluczowi radni i urzędnicy, reprezentanci sfery biznesu oraz lokalnych organizacji pozarządowych. Przyjęta metodyka procesu opracowywania Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Kolbuszowa w pełni oddaje oczekiwania krajowych oraz unijnych instytucji wspomagających rozwój samorządów w Polsce.

Punktem wyjścia do prac nad strategią była analiza danych statystycznych oraz przeprowadzone badania ankietowe wśród mieszkańców miasta i gminy Kolbuszowa. W dalszym etapie prac nad strategią zastosowana została metoda warsztatu strategicznego, dzięki której w kolejnych krokach następowało formułowanie i uzgadnianie poszczególnych ustaleń strategii rozwoju. Kierunki rozwoju zostały powiązane z celami Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackiego do 2020 roku, z Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podkarpackiego oraz Sektorowymi Programami Operacyjnymi. Wdrożenie strategii rozwoju opierać się będzie na wieloletnim programie inwestycyjnym. Zakłada się również monitoring i ocenę działań realizacyjnych. Pod wpływem zasadniczej zmiany sytuacji i warunków zewnętrznych może ona ulegać modyfikacjom a także rozwijaniu i wzbogacaniu zwłaszcza o nowe cele i kierunki działań oraz o nowe konkretne projekty oraz przedsięwzięcia.

Członkowie KONWENTU STARETGICZNEGO.

Zbigniew Chmielowiec
Jan Zuba
Marek Opaliński
Marek Gil
Józef Kardyś
Wojciech Cebula
Barbara Bochniarz
Stanisław Zuber
Józef Fryc
Krzysztof Wilk
Julian Dragan
Michał Karkut
Emil Wilk
Wiesław Szepieniec
Elżbieta Lis
Ireneusz Kogut
Tadeusz Serafin
Kazimierz Kret
Grzegorz Dzimiera
Janusz Durak
Krzysztof Matejek
Monika Fryzeł
Ireneusz Kogut
Marek Ulatowski
Renata Bomba
Kazimierz Czepiela
Jacek Bardan
Marek Kozirowski
Dorota Koczur
Artur Żak
Stanisław Nowak
Andrzej Dominik Jagodziński
Bogusława Bryk
Grzegorz Ziemiański
Mieczysław Skowron
Krzysztof Sudoł
Andrzej Andryś
Bogusława Wiącek
Bartłomiej Peret
Eryk Maziarski
Zbigniew Strzelczyk
Ks. Lucjan Szumierz
Stanisław Kardyś
Renata Ożóg

1 DIAGNOZA SPOŁECZNO – GOSPODARCZA GMINY

1.1 Podział administracyjny

Gmina Kolbuszowa jest gminą miejsko-wiejską, położoną w powiecie kolbuszowskim w woj. Podkarpackim nad rzeką Nil. Gmina położona jest na płaskowyżu kotliny sandomierskiej w pobliżu Puszczy Sandomierskiej. Według stanu na koniec 2012 r., gmina zajmowała obszar o łącznej powierzchni 170,5 km². Miasto Kolbuszowa zajmowało w tym czasie 7,9 km², a pozostała powierzchnia obszaru wiejskiego gminy wynosiła 162,6 km².

W obrębie gminy Kolbuszowa w 2012 r., znajdowało się:

- 15 miejscowości podstawowych (łącznie z miastami),
- 1 miasto – Kolbuszowa,
- 14 wsi,
- 14 sołectw.

Spośród wszystkich gmin powiatu kolbuszowskiego, gmina Kolbuszowa jest największa pod względem zajmowanego obszaru. Kolejne miejsca zajmują gminy Majdan Królewski, Cmolas, Dzikowiec i Raniżów. Najmniejszą gminą pod względem zajmowanego obszaru jest gmina Niwiska.

Tabela 1 Powierzchnia gmin powiatu kolbuszowskiego w km² na koniec 2012 r.

Jednostka terytorialna	Ogółem w km ²
PODKARPACKIE	17846
Podregion 35 - rzeszowski	3552
Powiat kolbuszowski	774
Cmolas	134
Kolbuszowa	171
Kolbuszowa - obszar wiejski	163
Majdan Królewski	155
Niwiska	95
Raniżów	97
Dzikowiec	122

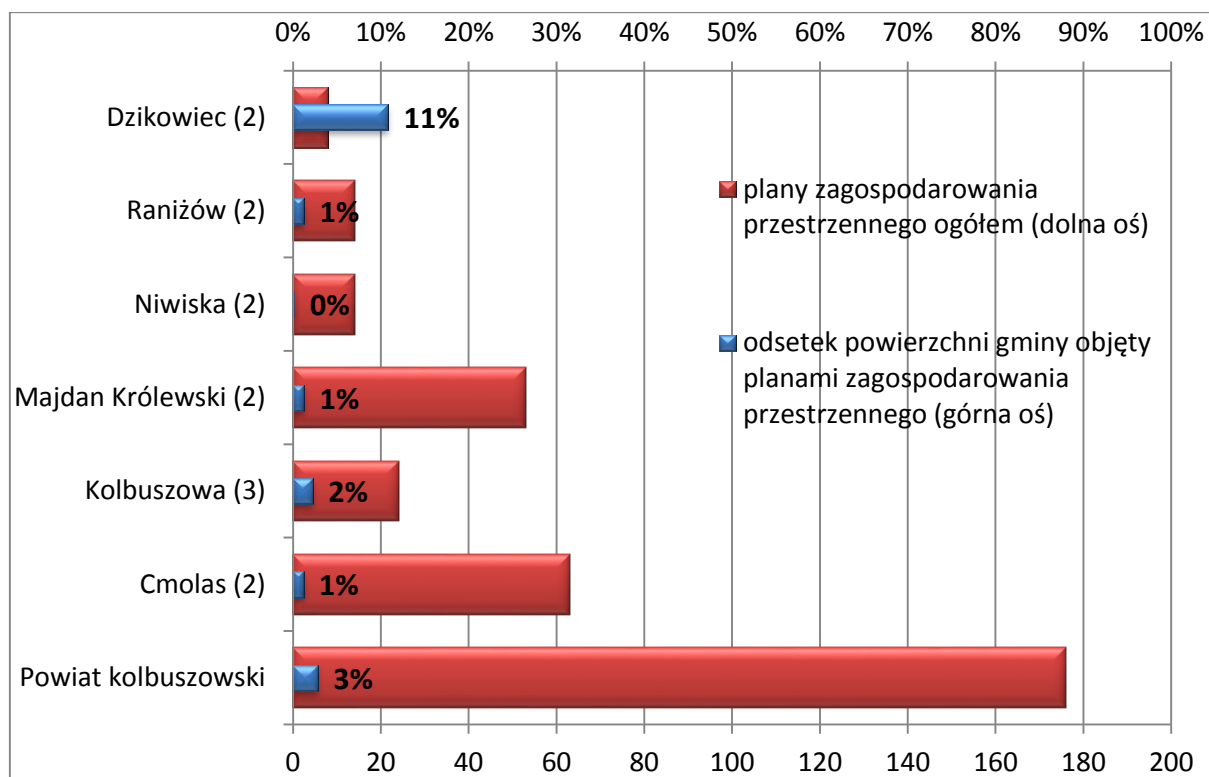
Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS.

1.2 Zagospodarowanie przestrzenne

W roku 2011 na terenie gminy obowiązywały 24 plany zagospodarowania przestrzennego o łącznej powierzchni planowanego zagospodarowania wynoszącej 379 ha. Większość obszarów zagospodarowania przestrzennego w gminie Kolbuszowa sporządzana była na podstawie ustawy z 2003 r. W latach 2010-2011 na terenie gminy obowiązywało 11 planów zagospodarowania przestrzennego, na podstawie ustawy z 2003 r., o łącznej powierzchni 326 ha. W wymienionych latach łączna powierzchnia gruntów rolnych, dla których zmieniono w planach przeznaczenie na cele nierolnicze na terenie gminy Kolbuszowa wynosiła 245 ha. Na koniec 2008 r., w gminie Kolbuszowa do

zalesienia przeznaczono 517 ha powierzchni gminy a pod zabudowę mieszkaniową 489 ha całkowitej powierzchni gminy.

Rysunek 1 Odsetek całkowitej powierzchni objętej planami zagospodarowania przestrzennego oraz liczba planów zagospodarowania przestrzennego w 2011 r.

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

W roku 2009 w gminie Kolbuszowa uległa zmianie, łączna powierzchnia gruntów leśnych, dla których zmieniono w planach przeznaczenie na cele nieleśne, o 3 ha. Ten sam wskaźnik dla powiatu kolbuszowskiego wynosił odpowiednio 25 ha w 2009 r., 22 ha w roku 2010, i 23 ha w roku 2011.

Tabela 2 Grunty komunalne w 2012 r.

Grunty komunalne	ogółem stan na 31.12	tworzące gminny zasób nieruchomości	przekazane w trwały zarząd gminnym jednostkom organizacyjnym	przekazane w użytkowanie wieczyste	przekazane w użytkowanie wieczyste osobom fizycznym
	2012	2012	2012	2012	2012
	ha	ha	ha	ha	ha
Powiat kolbuszowski	1882,5	1731,5	25,6	43,6	17,1
Kolbuszowa (3)	589,9	503,0	20,0	34,0	15,9

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

1.3 Infrastruktura drogowa

Na terenie powiatu kolbuszowskiego w roku 2011, znajdowało się 210,7 km dróg o nawierzchni twardej, w tym samym roku na terenie powiatu znajdowało się również

166,6 km dróg o nawierzchni twardej ulepszonej. W latach 2007-2011, liczba dróg o nawierzchni gruntowej na terenie powiatu kolbuszowskiego spadała średnio o 9,9% rocznie. W podobnym okresie, w latach 2008-2012 w gminie Kolbuszowa – największej gminie powiatu - powstało 14,4 km dróg o nawierzchni asfaltowej. W roku 2008, wybudowano ich 4,0 km, w 2009 r. 0,5 km, w roku 2010 4,7 km, w 2011 r. 2,3 km a w roku 2012 2,8 km.

PODSUMOWANIE

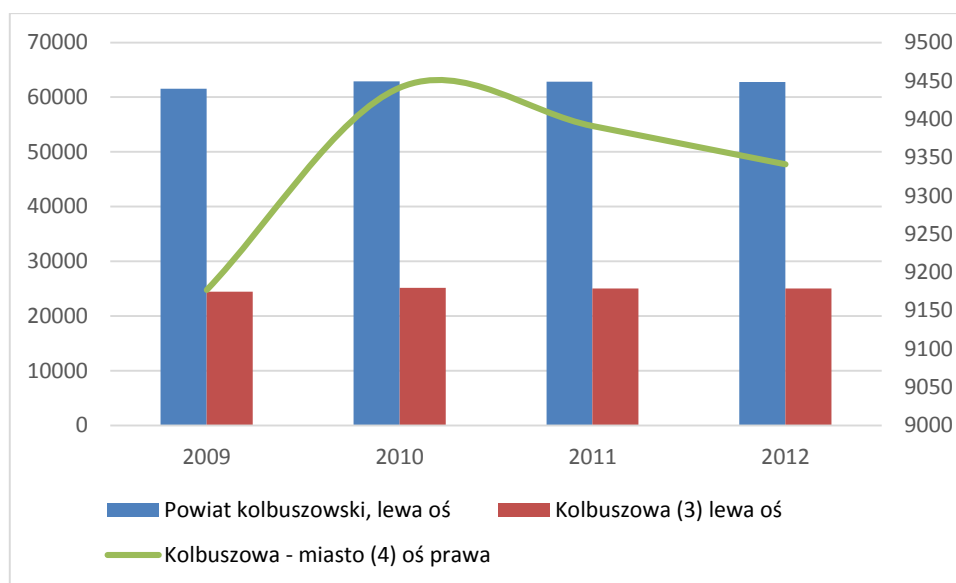
Według stanu na koniec 2011 r. plany zagospodarowania przestrzennego pokrywały około 2% powierzchni gminy. Istnienie planów zagospodarowania przestrzennego ocenić należy pozytywnie, ich racjonalne wykorzystanie przestrzenne pozostawia możliwości do zagospodarowania nowych terenów w przyszłości, jednakże odsetek gruntów przeznaczonych go zagospodarowania należy ocenić jako umiarkowanie niski. Największy wzrost liczby dróg o powierzchni twardej w powiecie kolbuszowskim w relacji do roku poprzedniego zanotowano w 2009 r. - wzrost o 24,8%. Na tle województwa gęstość dróg gminnych i powiatowych o twardej nawierzchni jest wysoka.

1.4 Ludność

Na koniec 2012 r. ludność miasta Kolbuszowa liczyła 9554 mieszkańców, w tym czasie na terenie gminy liczba ludności wynosiła 25107 osób. Do największych miejscowości (pod względem liczby mieszkańców) w gminie Kolbuszowa (wyłączając miasto Kolbuszowa) należą Kolbuszowa Górna, Widełka, Kolbuszowa Dolna i Werynia. Najmniejszą miejscowością jest Kłapówka licząca 222 osoby. Współczynnik feminizacji w gminie Kolbuszowa w latach 1995-2012 wynosił średnio 105,0 (105,4 w woj. podkarpackim i 106,4 w Polsce). W latach 1995-2012, liczba mężczyzn w wieku przedprodukcyjnym stanowiła średnio w gminie Kolbuszowa, 26,3% liczby mężczyzn ogółem. Liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym w roku 2002-2012, spadała zaś średnio o 0,2% rocznie. Wzrastał natomiast wskaźnik obciążenia demograficznego mierzony za pomocą liczby ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym, w latach 2002-2012 średnio o 1,1% rocznie¹.

¹ Wiek produkcyjny rozumiany jest tu jako wiek od 17 do 59 lat w przypadku kobiet i od 17 do 64 lat w przypadku mężczyzn.

Rysunek 2 Zmiany liczby ludności w gminie Kolbuszowa na tle powiatu, oraz w mieście Kolbuszowa w latach 2009-2012.

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Gęstość zaludnienia w gminie Kolbuszowa wynosiła w 2012 r., 91,7 osób na km², niemal trzykrotnie więcej niż w powiecie kolbuszowskim (32,3 osoby na km²). Na kolejnym miejscu pod względem gęstości zaludnienia jest Raniżów (73,9 osób na km²) i Cmolas (69,7 osób na km²). W roku 1995, liczba kobiet w wieku przedprodukcyjnym stanowiła 31,5% liczby kobiet ogółem w gminie, a w 2012 r. 18,3%. W latach 1995-2012, liczba mężczyzn w wieku przedprodukcyjnym stanowiła średnio w gminie Kolbuszowa 26,3% liczby mężczyzn ogółem. Odsetek ten w latach 1995-2012, spadał. W 1995 r. wynosił 33,2% natomiast w roku 2012 20,4%.

Tabela 3 Wskaźnik obciążenia demograficznego

Jednostka terytorialna	Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym										
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Polska	60,7	58,9	57,5	56,3	55,7	55,3	55,1	55,0	55,2	55,8	56,6
Region wschodni	66,8	64,5	62,8	61,3	60,1	59,0	58,2	57,6	57,3	57,4	57,7
Podkarpackie	67,1	64,7	62,9	61,2	59,8	58,5	57,5	56,7	56,6	56,5	56,7
Podregion rzeszowski	66,2	64,2	62,5	61,1	60,0	58,8	57,8	57,0	57,0	56,7	57,0
Powiat kolbuszowski	71,6	69,7	67,3	65,6	63,5	61,6	60,0	58,5	59,0	57,8	57,1
Kolbuszowa (3)	66,2	64,0	62,0	60,2	58,4	57,0	55,6	54,4	55,2	54,5	54,2
Kolbuszowa - miasto (4)	54,5	52,8	51,1	49,4	48,5	47,4	46,4	46,3	48,4	48,8	49,7
Kolbuszowa - obszar wiejski (5)	74,0	71,5	69,3	67,4	65,1	63,4	61,8	59,7	59,6	58,1	57,0

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

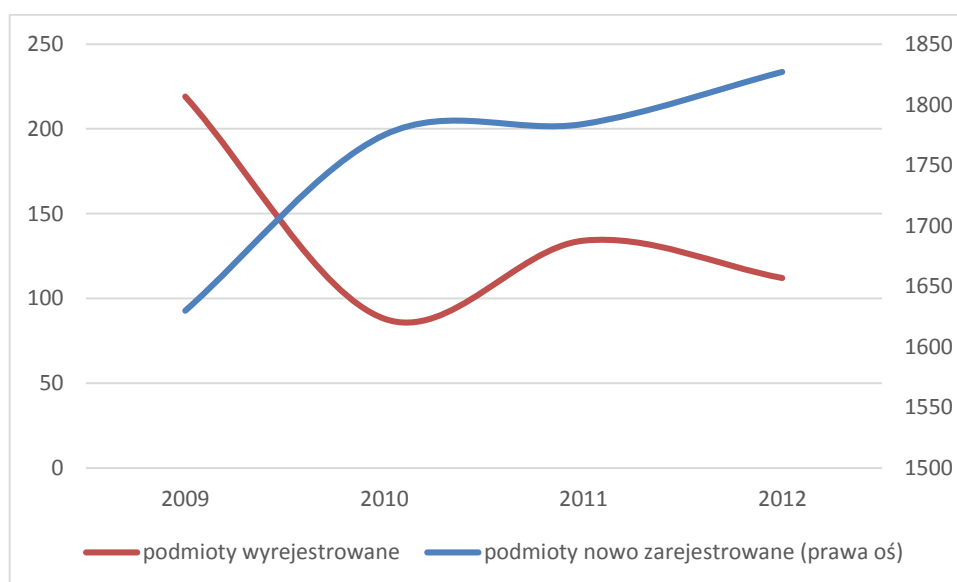
PODSUMOWANIE

Zmiany liczby ludności w gminie Kolbuszowa w badanym okresie, za wyjątkiem roku 2010, nie były znaczące. Zarówno w gminie Kolbuszowa jak i w woj. podkarpackim spadał odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym w relacji do liczby ludności ogółem. Współczynnik feminizacji w gminie był średnio o 0,4 pkt niższy niż w woj. podkarpackim i 1,4 pkt niższy niż w Polsce, co oznacza mniejszą przewagę liczby kobiet nad liczbą mężczyzn. W badanym okresie wzrastał odsetek osób w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym. Wzrastał również odsetek osób w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym.

1.5 Podmioty gospodarcze

Gmina Kolbuszowa charakteryzuje się umiarkowanym na tle powiatu poziomem przedsiębiorczości liczonym wskaźnikiem liczby podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON na 1000 mieszkańców. Średnio w latach 2009-2012 na 1000 mieszkańców gminy przypadało 70,4 podmiotów. W tym samym czasie w powiecie kolbuszowskim na 1000 mieszkańców przypadało 52,3 podmiotów gospodarczych. Na Podkarpaciu średnia wartość tego samego współczynnika w latach 2009-2012 wynosiła 71,1 czyli nieznacznie więcej niż dla gminy Kolbuszowa. Najwięcej podmiotów gospodarczych w gminie Kolbuszowa było w roku 2012 (1827 podmiotów gospodarczych) zaś najmniej w roku 2009 (1630 podmiotów gospodarczych). Średnio w latach 2009-2012 liczba podmiotów gospodarczych w gminie Kolbuszowa zwiększała się o 3,9% rocznie (w tym samym czasie w Polsce liczba podmiotów gospodarczych zwiększała się średnio o 2,1% rocznie, a na Podkarpaciu o 2,3%).

Rysunek 3 Zarejestrowane i wyrejestrowane podmioty gospodarcze ogółem w gminie Kolbuszowa w latach 2009 - 2012 r.

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

W roku 2010 w gminie Kolbuszowa odnotowano znaczący spadek liczby podmiotów wyrejestrowanych. Liczba wyrejestrowanych podmiotów wzrosła jednak rok później. Spadek liczby podmiotów gospodarczych w roku 2010 zbiega się w czasie z odczuwalnym w Polsce wpływem światowej dekonunktury, jednakże opisywany spadek nie był tak wyraźny jak w kraju. Obserwowana sytuacja może oznaczać, że na terenie gminy Kolbuszowa niewiele przedsiębiorstw włączonych jest w globalne łańcuchy produkcji. Większość z nich działa lokalnie. W tym samym czasie na terenie gminy zwiększała się liczba nowo zarejestrowanych podmiotów, choć w latach 2010-2011 zauważono, że ich wzrost nie był już tak wyraźny jak wcześniej.

Tabela 4 Jednostki gospodarcze na 10 tys. ludności w 2012 r

	Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności	Jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności	Jednostki wykreślone z rejestru REGON na 10 tys. ludności	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym
POLSKA	103,2	9,3	6,5	11,9
Region wschodni	77,4	7,2	5,1	9,4
PODKARPACKIE *	72,8	6,6	4,7	8,7
Podregion 35 - rzeszowski	80,2	7,5	4,9	9,5
Powiat kolbuszowski	54,3	5,1	3,7	6,8
Cmolas (2)	41,2	3,8	3,0	5,4
Kolbuszowa (3)	73,0	6,5	4,5	8,9
Kolbuszowa - miasto (4)	105,2	10,1	6,2	11,4
Kolbuszowa - obszar wiejski (5)	53,8	4,3	3,4	7,3
Majdan Królewski (2)	44,9	5,4	3,3	6,0
Niwiska (2)	46,5	6,0	3,3	6,0
Raniżów (2)	42,6	2,8	2,7	5,5
Dzikowiec (2) *	33,1	2,9	3,8	3,9

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

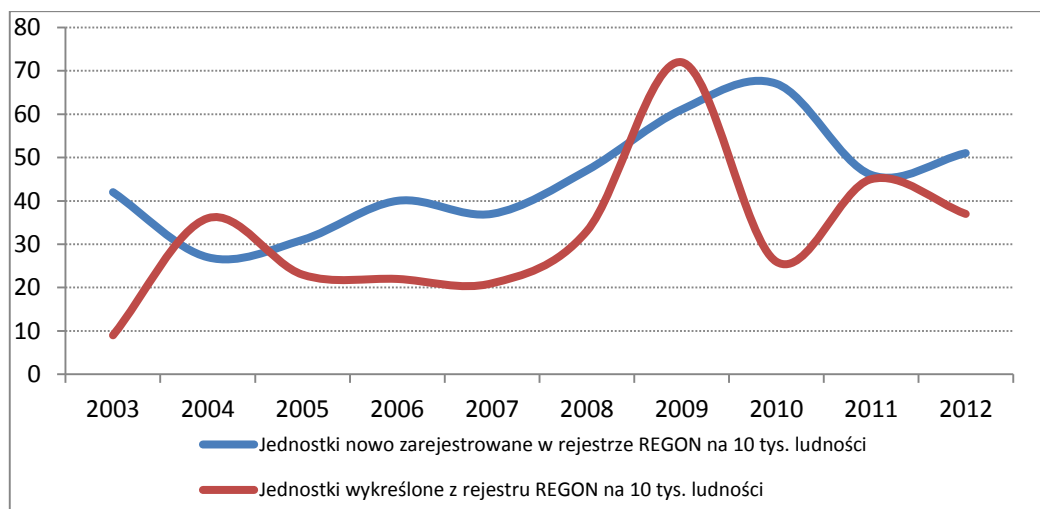
Pod względem liczby zarejestrowanych podmiotów w 2012 r. gmina Kolbuszowa znajdowała się na pierwszym miejscu wśród wszystkich gmin powiatu kolbuszowskiego. Na drugim miejscu znalazła się gmina Niwiska, a na kolejnych Raniżów i Cmolas. W latach 2009-2012 w gminie zanotowano sukcesywny wzrost liczby podmiotów gospodarczych, który był jednak nieco wolniejszy w okresie dekonunktury – podobną tendencję zaobserwowano również na terenie całego powiatu kolbuszowskiego. Spadek w okresie dekonunktury był jednak w gminie (i w powiecie) nieco wyższy niż w podregionie rzeszowskim. W gminie Kolbuszowa liczba podmiotów wzrastała w latach 2010-2011 w tempie 0,5% rocznie (0,2% w powiecie kolbuszowskim) natomiast w podregionie rzeszowskim wzrost wynosił 1,1%. Zaznaczyć trzeba, że był to wynik znacznie lepszy niż w Polsce i na Podkarpaciu. W badanym okresie nastąpił silny spadek nowo rejestrowanych podmiotów o 1,1% zarówno dla Polski, jak i dla Podkarpacia.

W gminie Kolbuszowa w 2012 r. na 1827 podmiotów gospodarczych przeważająca większość (1713 podmioty) reprezentowała sektor mikroprzedsiębiorstw² (przedsiębiorstwa zatrudniające od 1 do 9 pracowników). Stanowiły one 93,7% wszystkich przedsiębiorstw działających na terenie gminy. To nieznacznie mniej niż w powiecie kolbuszowskim, gdzie mikroprzedsiębiorstwa stanowiły 94,5% wszystkich przedsiębiorstw. Małe przedsiębiorstwa (zatrudniające od 10 do 49 pracowników) stanowiły w badanej gminie w 2012 r. 5,1% wszystkich zarejestrowanych przedsiębiorstw tj. o 0,4 % więcej niż w powiecie kolbuszowskim. W gminie znajdowało się również w 2012 r., 17 podmiotów z sektora średnich przedsiębiorstw (zatrudniających od 50 do 249 pracowników). Rok wcześniej na terenie gminy znajdowało się 13 średnich przedsiębiorstw. Na terenie gminy w badanym okresie znajdowały się również 3 duże przedsiębiorstwa (zatrudniające od 250 do 999 pracowników). Z wyjątkiem roku 2012 wszystkie duże przedsiębiorstwa w powiecie kolbuszowskim koncentrowały się na terenie gminy Kolbuszowa³.

² Wraz z podmiotami, których działalność została zawieszona. Przedsiębiorstwa zatrudniające 0 pracowników.

³ Wyjątek dotyczy przedsiębiorstwa działającego na terenie gminy Raniżów.

Rysunek 4 Podmioty gospodarcze w rejestrze REGON w powiecie kolbuszowskim w latach 2003-2012.

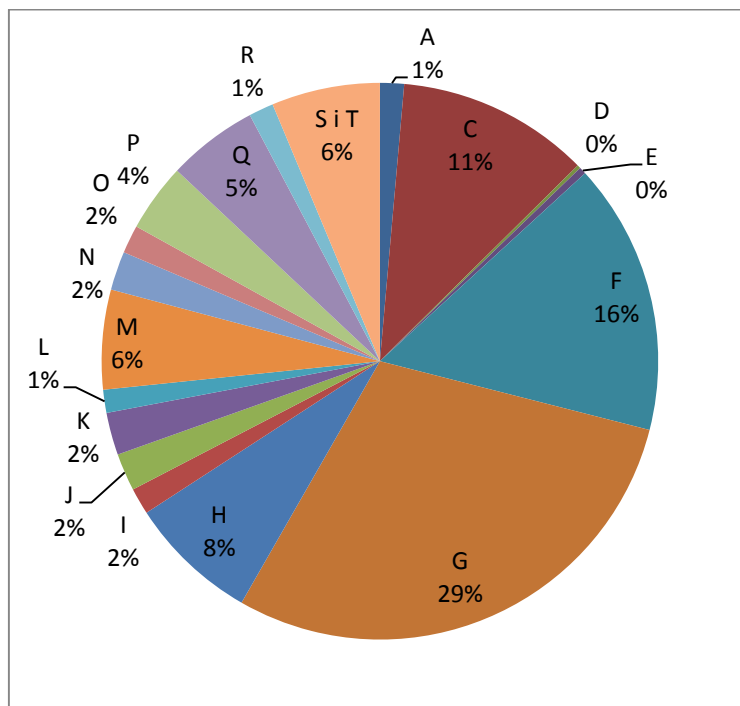

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Gmina Kolbuszowa specjalizuje się w handlu hurtowym i detalicznym oraz w budownictwie i przetwórstwie przemysłowym. Struktura lokalnej gospodarki gminy liczona na podstawie liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w poszczególnych sektorach definiowanych przez Polską Klasyfikację Działalności PKD2007⁴ wskazuje na dominującą rolę sektora handlu hurtowego i detalicznego (29,3% wszystkich zarejestrowanych jednostek gospodarczych) oraz budownictwa (15,8%) i przetwórstwa przemysłowego (11,2%). Sekcja rolnictwo i łowiectwo stanowiła zaledwie 1,4% wszystkich zarejesrtowanych podmiotów w gminie, a transport i gospodarka magazynowa 7,6%.

⁴ Według obecnie obowiązującej w Polsce klasyfikacji podmiotów gospodarczych pod względem sekcji – klasyfikacji PKD2007 na **sektor rolniczy** składa się **sekcja A** (Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), na **sektor przemysłowy** – **sekcja B** (Górnictwo i wydobywanie), **sekcja C** (Przetwórstwo przemysłowe), **sekcja D** (Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych) i **sekcja E** (Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją), na **sektor budownictwa** – **sekcja F** (Budownictwo), na **sektor usług rynkowych** – **sekcja G** (Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle), **sekcja H** (Transport i gospodarka magazynowa), **sekcja I** (Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi), **sekcja J** (Informacja i komunikacja), **sekcja K** (Działalność finansowa i ubezpieczeniowa), **sekcja L** (Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości), **sekcja M** (Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna), **sekcja N** (Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca), **sekcja R** (Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją), **sekcja S** (Pozostała działalność usługowa), na **sektor usług nierynkowych** – **sekcja O** (Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne), **sekcja P** (Edukacja), **sekcja Q** (Opieka zdrowotna i pomoc społeczna).

Rysunek 5 Jednostki gospodarcze w podziale według sekcji PKD2007 średnia za lata 2009-2012.

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Podobnie jak w przypadku całego kraju lokalna gospodarka gminy Kolbuszowa w latach 2009-2012 tworzona była w głównej mierze przez przedsiębiorstwa należące do sektora usług rynkowych. Odsetek przedsiębiorstw działających w tym sektorze był jednak nieznacznie niższy niż w Polsce. W przypadku gminy stanowiły one 60,2% wszystkich zarejestrowanych podmiotów, a w przypadku Polski 67,4%. Głównym składnikiem sektora usług rynkowych zarówno w Polsce jak i w gminie Kolbuszowa był handel hurtowy i detaliczny (sekcja G), jednakże w przypadku gminy Kolbuszowa odsetek przedsiębiorstw działających w tej sekcji był nieznacznie wyższy niż dla reszty kraju. Pod względem wielkości udziału w gospodarce gminy, kolejnym sektorem był sektor budownictwa (sekcja F), który stanowił 15,8% wszystkich przedsiębiorstw w gminie (o 3,9 pkt. proc. więcej niż w Polsce) oraz sektor usług nierynkowych, który stanowił 10,9% wszystkich podmiotów gospodarczych w gminie (o 2,2 pkt. proc. więcej niż w Polsce). Sektor rolniczy odgrywał w gminie niewielką rolę, stanowił jedynie 1,4% wszystkich podmiotów gospodarczych i był w relacji do Polski niższy o 1 pkt. proc.

PODSUMOWANIE

Gmina Kolbuszowa znajduje się na pierwszym miejscu pod względem zarejestrowanych podmiotów gospodarczych wśród wszystkich gmin powiatu kolbuszowskiego. Na tle Polski poziom przedsiębiorczości w gminie kształtuje się na umiarkowanie dobrym poziomie. W stosunku do woj. podkarpackiego oraz reszty kraju liczba podmiotów gospodarczych w gminie zwiększała się znacznie szybciej. Spadek liczby podmiotów gospodarczych w okresie światowej dekonunktury był w gminie Kolbuszowa niższy niż w Polsce, co może świadczyć o relatywnie niskim poziomie integracji w globalne łańcuchy produkcji. Większość podmiotów gospodarczych działających w gminie należała do

sektora mikroprzedsiębiorstw. Oprócz tego w gminie działają również MŚP i duże przedsiębiorstwa zatrudniające powyżej 250 pracowników. Gmina specjalizuje się głównie w handlu hurtowym i detalicznym, budownictwie i przetwórstwie przemysłowym. Na pierwszym miejscu w gminie, podobnie jak w reszcie kraju znajdował się sektor usług rynkowych, potem sektor budownictwa i sektor usług nierynkowych. Sektor rolniczy stanowił jedynie niewielki odsetek wszystkich zarejestrowanych podmiotów gospodarczych działających na terenie gminy.

1.6 Rynek pracy

Na koniec 2012 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kolbuszowej zarejestrowanych było 4132 bezrobotnych, w tym 2015 kobiet. Liczba bezrobotnych osób w gminie Kolbuszowa wynosiła w tym czasie 1563 osoby, w tym 770 kobiet. Na kolejnych miejscach znajdowały się gminy: Majdan Królewski (793), Cmolas (571), Raniżów, (464) Dzikowiec (394) i Niwiska (346). Zarejestrowani bezrobotni w powiecie kolbuszowskim zamieszkiwali głównie tereny wiejskie. Osoby mieszkające na terenie miasta Kolbuszowa stanowiły 13% ogółu zarejestrowanych osób.

Odsetek bezrobotnych w gminie Kolbuszowa na koniec 2012 r. był nieco niższy niż przeciętnie w powiecie kolbuszowskim. Udział zarejestrowanych bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w gminie wyniósł 9,6% i był niższy niż w powiecie (9,9%) oraz w województwie (10,6%), ale nie w kraju (8,7%). Wskaźnik bezrobocia w gminie Kolbuszowa był jednym z najniższych na tle innych gmin powiatu. Na pierwszym miejscu z najwyższą wartością wskaźnika w powiecie znalazła się gmina Majdan Królewski (12,6%), Cmolas (11,4%) i Raniżów (10,2%).

Tabela 5 Bezrobotni zarejestrowani oraz wskaźnik bezrobocia w 2012 r.

	Liczba bezrobotnych			Wskaźnik bezrobocia		
	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
POLSKA	2136815	1037629	1099186	8,7	8,0	9,4
Region wschodni	440345	223912	216433	10,3	9,8	10,7
PODKARPACKIE *	153807	75927	77880	11,3	10,6	12,1
Podregion 35 - rzeszowski	41300	20994	20306	10,4	10,1	10,7
Powiat kolbuszowski	4132	2117	2015	10,3	9,9	10,8
Cmolas (2)	571	295	276	11,4	10,9	12,0
Kolbuszowa (3)	1563	793	770	9,6	9,4	9,9
Majdan Królewski (2)	793	410	383	12,6	12,0	13,3
Niwiska (2)	347	168	179	9,3	8,5	10,3
Raniżów (2)	464	257	207	10,2	10,1	10,4
Dzikowiec (2) *	394	194	200	9,5	8,6	10,5

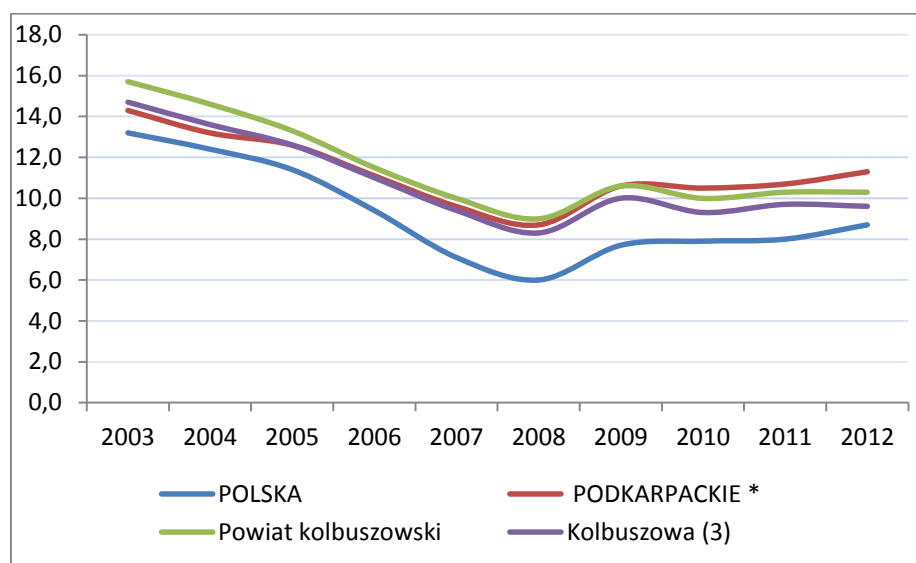
Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

W latach 2003-2008 stopa bezrobocia w gminie spadała szybciej niż w kraju, województwie i w powiecie. Miało to miejsce w czasie poprzedzającym niekorzystną koniunkturę w Polsce i na Świecie. Następnie w roku 2008 liczba bezrobotnych w relacji do liczby osób w wieku produkcyjnym, podobnie jak w kraju wzrosła, ale w latach 2009-

2011 utrzymywała się na relatywnie stabilnym poziomie, co również odzwierciedla ogólne tendencje w regionie i w kraju.

Na koniec 2012 r. wśród wszystkich zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kolbuszowej 3631 bezrobotnych nie posiadało prawa do zasiłku (88%), w tym 1814 kobiet (90% ogółu zarejestrowanych kobiet). Najliczniejszą grupę bezrobotnych pod względem wykształcenia stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (35,0%), następnie z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (26,9%), gimnazjalnym i poniżej gimnazjalnym (20,8%), wyższym (9,2%) oraz średnim ogólnokształcącym (8,0%).

Tabela 6 Zmiany wskaźnika bezrobocia.

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Pod względem struktury wieku najliczniejszą grupę stanowiły osoby z przedziału wiekowego 25-34 lat (27,3%), następnie z przedziału 18-24 lat (25,7%) i 35-44 lat (20,5%). Osoby z przedziału wiekowego 45-64 lat stanowiły 26,5% wszystkich bezrobotnych w powiecie. Najliczniejszą grupę stanowiły osoby bez stażu pracy (28,1%).

Pod względem okresu oczekiwania na pracę najliczniejszą grupę stanowiły osoby, które pozostawały bez pracy powyżej 24 miesięcy (25,1% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie). Kolejne grupy stanowiły: osoby, u których czas oczekiwania na pracę wynosił od 12-24 miesięcy (18,5%), 3-6 miesięcy (16,3%), 1-3 miesięcy (15,8%), 6-12 miesięcy (16,3%), oraz do 1 miesiąca (8,7%).

W 2012 roku najwięcej ofert, które wpłynęły do Powiatowego Urzędu Pracy w Kolbuszowej dotyczyło zawodów takich jak sprzedawca, pozostali pracownicy prac biurowych, przedstawiciel handlowy i ślusarz. Na 955 ofert pracy 86 dotyczyła przyjęcia do pracy osób niepełnosprawnych. Pod względem ilości ofert pracy najwięcej zanotowano ich w mieście i gminie Kolbuszowa (610), gminie Cmolas (100) i gminie Niwiska (75). Łącznie w 2012 r. pracę w powiecie kolbuszowskim podjęło 1919 osób, w

tym 850 kobiet. Na osoby te składały się zatrudnieni w ramach ofert pracy zgłoszonych z tytułu urzędu oraz osoby, które znalazły pracę w ramach własnej aktywności i zgłosiły ten fakt w urzędzie pracy.

PODSUMOWANIE

Wśród wszystkich zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kolbuszowej przeważająca większość bezrobotnych nie korzystała z prawa do zasiłku. Najliczniejszą grupę osób bezrobotnych stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz z przedziału wiekowego 25-34 lat. Co więcej, co czwarty zarejestrowany bezrobotny pozostawał bez pracy dłużej niż dwa lata. W relacji do pozostałych gmin powiatu kolbuszowskiego gmina Kolbuszowa znajduje się na dobrej pozycji pod względem liczby osób bezrobotnych przypadających na osoby w wieku produkcyjnym. Odsetek ten był w gminie Kolbuszowa jednym z najniższych na tle pozostałych gmin powiatu oraz niższy niż w woj. podkarpackim. W badanym okresie w gminie wskaźnik bezrobocia spadał szybciej niż w powiecie, województwie czy w Kraju, a to może oznaczać relatywnie dobrą sytuację na lokalnym rynku pracy.

1.7 Wizerunek gminy

Gmina Kolbuszowa w regionie i szerszym otoczeniu jest postrzegana jako:

- Gmina dbająca o rozwój mieszkańców oraz zapewniająca im należytą obsługę administracyjną,
- Gmina na terenie której występują bogate tradycje meblarskie,
- Gmina będąca centrum powiatu, w której koncentrują się placówki szkolnictwa ponadpodstawowego, mające duże znaczenie w skali lokalnej,
- Gmina spokojna, stanowiąca doskonałe miejsce do zamieszkania i wypoczynku,
- Gmina dbająca o dziedzictwo kulturowe, co wyraża się między innymi utrzymywaniem na jej terenie skansenu,
- Gmina o korzystnym położeniu komunikacyjnym,
- Gmina dynamicznie się rozwijająca, szybko zmieniająca się, właściwie wykorzystująca zewnętrzne środki na finansowanie rozwoju,
- Gmina o słabo rozwiniętym przemyśle, stwarzająca jednak korzystne warunki dla rozwoju przedsiębiorczości,
- Gmina z której spora część mieszkańców pracuje poza granicami kraju.

Na wizerunek gminy wpływa jej umiejscowienie na osi ważnych szlaków komunikacyjnych, oraz fakt oddziaływania na nią większych ośrodków miejskich, głównie Rzeszowa i Mielca oraz przynależność do Mieleckiej Strefy Ekonomicznej.

W istotnym stopniu na wizerunek gminy wpływa również fakt zamieszkiwania w przeszłości na jej terenie przedstawicieli licznej społeczności żydowskiej, co zostało uwzględnione w kształcie herbu miasta.

Ważnym elementem wizerunku gminy jest utrzymywany na jej terenie skansen budownictwa ludowego, który prezentuje materialne dowody warunków życia mieszkańców tego terenu w przeszłości.

Jest to równocześnie gmina gościnna, zaradna, której mieszkańcy charakteryzują się stosunkowo wysokim w skali województwa poziomem wykształcenia oraz dużą mobilnością.

1.8 Wyzwania rozwojowe

Strategia gminy zawiera następujące wyzwania rozwojowe:

- Ograniczenie zjawiska emigracji zarobkowej poprzez zmniejszenie stopy bezrobocia związane z poszerzeniem rynku pracy oraz zapewnieniem stabilności istniejących miejsc pracy. Wyzwanie to może zostać zrealizowane przez stwarzanie korzystnych warunków do podejmowania działalności gospodarczej, tworzenia przyjaznego klimatu inwestycyjnego dla nowych inwestorów.
- Zapewnienie równomiernego rozwoju gminy poprzez uporządkowanie koncepcji jej rozwoju oraz wytyczenie głównych kierunków inwestowania.
- Zapewnienie rozwoju szkolnictwa zawodowego.
- Polepszanie warunków wypoczynku i rekreacji dla mieszkańców, a także gości odwiedzających gminę poprzez rozbudowę infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz turystycznej.
- Podniesienie poziomu bezpieczeństwa drogowego poprzez poprawę stanu nawierzchni dróg wraz z infrastrukturą około drogową.
- Polepszenie warunków życia mieszkańców oraz zapewnienie czystości ekologicznej gminy poprzez poprawę stanu infrastruktury komunalnej w tym rozbudowę kanalizacji, oczyszczalni ścieków oraz właściwą gospodarkę odpadami i ściekami, stosowanie niskoemisyjnych źródeł ciepła.
- Zachowanie dziedzictwa kulturowego gminy oraz wykorzystanie jej potencjału turystycznego związanego z funkcjonowaniem skansenu.
- Zapewnienie ducha współpracy pomiędzy mieszkańcami poprzez integrowanie społeczności gminy wokół wybranych przedsięwzięć.

1.9 Analiza SWOT

Poprzez analizę SWOT dokonuje się identyfikacji czterech grup kluczowych czynników oraz opisuje ich wpływ na dalszy rozwój gminy. Wynikiem analizy są cztery grupy cech: mocne i słabe strony, szanse (zjawiska, które należy rozwijać i doskonalić, bo mogą stać się wartością dodaną) i zagrożenia (zdarzenia, których należy zwracać szczególną uwagę, gdyż mogą osłabiać działalność).

W ramach analizy SWOT skoncentrowano się na ocenie wewnętrznych zasobów gminy, jej atutów i problemów, przyjmując z definicji zewnętrzne ograniczenia związane obowiązującym w Polsce systemem prawnym, poziomem rozwoju gospodarczego, a także stanem finansów publicznych.

SILNE I SŁABE STRONY GMINY KOLBUSZOWA

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
PIERWSZORZĘDNE	
- Dobrze przygotowane tereny inwestycyjne oraz przynależność do SSE Euro Park Mielec, - Korzystne usytuowanie w sieci drogowej województwa, dobre skomunikowanie z Rzeszowem, Mielcem, Tarnobrzegiem, - Dobrze rozbudowana sieć drogowa zapewniająca dostępność komunikacyjną miejscowości w gminie, - Występowanie na terenie gminy muzeum budownictwa ludowego stanowiącego atrakcję turystyczną, - Występowanie na terenie gminy dużej liczby podmiotów gospodarczych.	- Ograniczona liczba miejsc pracy, wpływająca na wysoki poziom bezrobocia w gminie oraz wyjazdy ludzi młodych do pracy poza granice kraju, - Brak sieci kanalizacyjnej na większości obszarów wiejskich oraz zły stan techniczny istniejącej sieci, - Niski poziom usług zdrowotnych świadczonych w gminie.
DRUGORZĘDNE	
- Duży procentowy udział lasów w strukturze oraz czyste środowisko naturalne, - Dobre zarządzanie gminą wiążące się z operatywnością i kreatywnością władz, - Niski poziom przestępczości i wynikający stąd wysoki poziom bezpieczeństwa w gminie, - Wysoki stopień przywiązania do tradycyjnych wartości, - Dobry poziom infrastruktury oświatowej.	- Słabo rozwinięte rolnictwo wynikające z dużego rozdrobnienia gospodarstw rolnych, - Niewydolny układ komunikacyjny miasta oraz słaba jakość nawierzchni dróg, - Niedostateczny poziom zorganizowania i jakości szkolnictwa zawodowego, - Nieuporządkowany układ zabudowy, - Niesatysfakcjonujący poziom współpracy pomiędzy instytucjami gminy i powiatu.

ZEWNĘTRZNE SZANSE I ZAGROŻENIA MIASTA I GMINY KOLBUSZOWA

SZANSE	ZAGROŻENIA
PIERWSZORZĘDNE	
• Zainteresowanie inwestorów prowadzeniem działalności w SSE, • Działania na rzecz uproszczenia procedur administracyjnych związanych z tworzeniem podmiotów gospodarczych, • Wzrost atrakcyjności pobliskich miast związany z rozwojem obszaru metropolitalnego Rzeszowa oraz miasta Mielca, • Dostęp do środków finansowania zewnętrznego w tym szczególnie programów operacyjnych finansowanych z UE,	• Polityka rządu zmierzająca do dalszej biurokratyzacji życia gospodarczego i fiskalizacji, powodująca ograniczanie dochodów przedsiębiorców, • Utrzymywanie się sytuacji kryzysowej skutkujące trudnościami finansowymi budżetu państwa, • Niekorzystny wizerunek regionu w Polsce (Polska B) oraz rosnąca marginalizacja małych gmin, • Ograniczenie możliwości finansowania inwestycji ze źródeł europejskich.
DRUGORZĘDNE	
• Rosnąca dostępność gminy mająca związek z rozwojem portu lotniczego w Jasionce oraz modernizacją linii kolejowych, • Rosnąca aktywność organów województwa w promowaniu Podkarpacia i wynikająca stąd zmiana wizerunku regionu.	• Niekorzystne tendencje demograficzne utrzymujące się w Polsce, skutkujące zmniejszaniem się liczby ludzi w wieku produkcyjnym, • Postępujące zmiany klimatyczne wpływające na wzrost zagrożeń naturalnych.

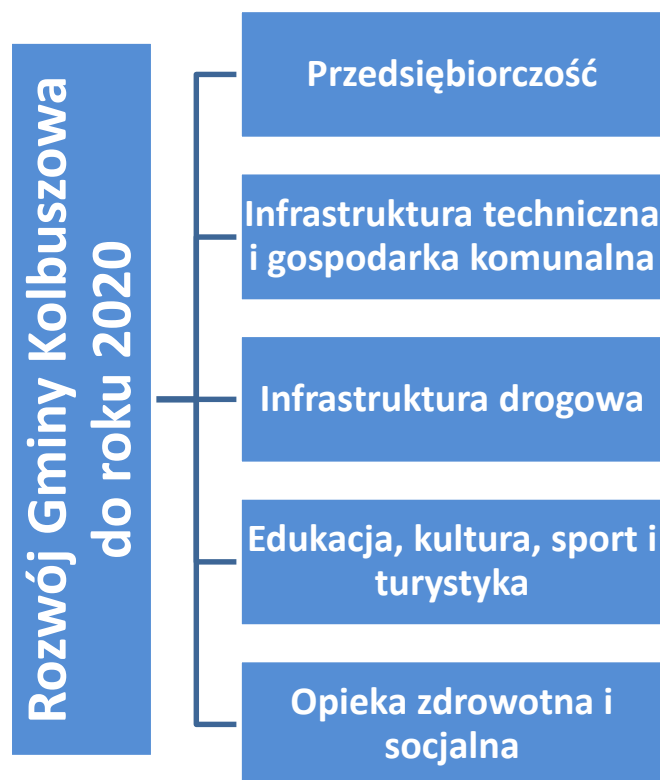
2 WIZJA ROZWOJU MIASTA I GMINY KOLBUSZOWA DO ROKU 2020.

2.1 Wizja

Miasto i Gmina Kolbuszowa to obszar dynamicznego rozwoju społeczno gospodarczego, gdzie działania samorządu lokalnego ukierunkowane są na zapewnienie mieszkańcom wysokiego standardu życia i wszechstronnego rozwoju, przy zachowaniu czystości środowiska naturalnego oraz dziedzictwa kulturowego.

2.2 Strategiczne pola rozwoju

Rozwój gminy do roku 2020 koncentrować się będzie wokół pięciu pól strategicznych.

2.3 Pożądane tendencje rozwojowe gminy

Pożądanymi tendencjami rozwojowymi w gminie w dziedzinie **przedsiębiorczości** są:

- Dalszy rozwój terenów przeznaczonych pod działalność gospodarczą,
- Poszerzanie rynku pracy poprzez wspieranie powstawania nowych podmiotów, szczególnie o profilu produkcyjnym wykorzystujących nowe technologie,
- Stymulowanie rozwoju agroturystyki w oparciu o istniejące gospodarstwa rolne,
- Rozwijanie inicjatyw na rzecz poprawy warunków funkcjonowania przedsiębiorców działających na terenie gminy (obsługa, doradztwo, obciążenia administracyjne i fiskalne),
- Wykorzystywanie potencjału Specjalnej Strefy Ekonomicznej oraz Doliny Lotniczej dla rozwoju przedsiębiorczości,
- Rozwijanie przedsięwzięć promocyjnych służących pozyskaniu inwestorów zewnętrznych,
- Utworzenie i rozwijanie Doliny Lotniczej,
- Pomoc w tworzeniu spółdzielni i małych spółek rolniczych, przetwarzających żywność.

W obszarze **infrastruktury technicznej i gospodarki komunalnej** pożądane tendencje rozwojowe dotyczą:

- Rozbudowy sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej,
- Stymulowania inwestycji w przedsięwzięcia sprzyjając wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii (OZE),
- Zapewnienia powszechnej dostępności mieszkańców gminy do sieci internetowej,
- Poprawy jakości usług teletechnicznych,
- Modernizacji i rozbudowy sieci energetycznych oraz gazowych,
- Poprawy stanu czystości gminy poprzez właściwe zagospodarowania odpadów stałych oraz uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej,
- Wspierania inicjatyw o ponadgminnym charakterze na rzecz poprawy czystości ekologicznej regionu.

Do pożądanych tendencji w obszarze **infrastruktury komunikacyjnej** zaliczono:

- Zapewnienie szybszego połączenia kolejowego z Rzeszowem w oparciu o istniejącą linię kolejową,
- Ograniczenie natężenia ruchu kołowego w mieście poprzez budowę dróg obwodowych,
- Poprawę warunków komunikacji drogowej poprzez modernizację nawierzchni dróg,
- Zapewnienie właściwych warunków dojazdu do pól uprawnych,
- Rozwijanie sieci dróg dojazdowych do nowych osiedli (domów),
- Poprawę stanu bezpieczeństwa drogowego poprzez inwestycje w infrastrukturę okołodrogową (chodniki, oświetlenie, ścieżki rowerowe).

Pożądane tendencje w obszarze **edukacji, kultury sportu i turystyki** dotyczą:

- Rozwój innowacji w zakresie edukacji poprzez wykorzystanie potencjału Centrum Kształcenia Praktycznego,
- Stymulowania rozwoju szkolnictwa zawodowego na terenie gminy,
- Racjonalizacji sieci szkół,
- Działań na rzecz rozwoju ośrodka akademickiego w Weryni,
- Poprawy warunków nauczania w szkołach,
- Rozwijania pozalekcyjnej aktywności dzieci i młodzieży,
- Poprawy dostępności do wydarzeń kulturalnych poprzez rozwój odpowiedniej infrastruktury (sala koncertowa, kino),
- Tworzenia warunków do rozwoju aktywności fizycznej mieszkańców gminy oraz zapewnienie dostępności do dobrze zorganizowanych miejsc wypoczynku
- Działanie na rzecz powiększenia Parku Etnograficznego Muzeum Kultury Ludowej oraz ochrony krajobrazu wokół niego.

W dziedzinie **opieki zdrowotnej i socjalnej** pożądane są następujące tendencje:

- Zwiększenie dostępności mieszkańców do lekarzy specjalistów,
- Podniesienie standardu usług medycznych świadczonych na terenie gminy,
- Poszerzenie zakresu usług medycznych świadczonych na rzecz mieszkańców,
- Poszerzenie zasobów budownictwa socjalnego,
- Zapewnienie opieki osobom starszym i niepełnosprawnym poprzez utworzenie stacjonarnego domu opieki społecznej oraz doskonalenie systemu obsługi w domu,
- Zapewnienie lepszej opieki dentystycznej dla młodzieży szkolnej,
- Wspieranie instytucji i organizacji działających na rzecz pomocy społecznej oraz rozwijanie infrastruktury społecznej,
- Zapewnienie właściwych warunków opieki nad małymi dziećmi poprzez zapewnienie odpowiedniej liczby miejsc w przedszkolach i żłobkach,
- Sprzyjanie tworzeniu zakładów opiekuńczo–lecniczych oraz opiekuńczo pielęgnacyjnych,
- Promowanie zdrowego trybu życia,
- Wyrównywanie szans osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez stworzenie warunków do samodzielnego, pełnego i czynnego uczestnictwa w życiu zawodowym i społecznym.

2.4 Przyszły kształt powiązań gminy z otoczeniem

Rozwój gminy Kolbuszowa będzie przebiegał głównie w powiązaniu zewnętrznym z:

W ramach współpracy z powiatem pożądane jest opracowanie wspólnej polityki w zakresie zbiórki i utylizacji odpadów komunalnych. Innym obszarem powiązań powinna być infrastruktura drogowa. Ponadto współpraca z powiatem powinna dotyczyć edukacji ponadpodstawowej w zakresie prowadzenia klas zawodowych, przygotowujących młodzież do wykonywania konkretnych zawodów odpowiadających specyfice funkcjonowania przedsiębiorstw w regionie. Równocześnie współpraca w tym obszarze powinna zapewnić ciągłość kształcenia na różnych poziomach. W powiązaniu z powiatem powinna być również organizowana opieka zdrowotna.

Współdziałanie z gminami sąsiednimi powinno dotyczyć organizacji wydarzeń kulturalnych, oraz rozbudowy infrastruktury technicznej i drogowej. Także działania w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa powodziowego oraz ochrony środowiska powinny wynikać ze współdziałania z gminami ościennymi. Współpraca międzygminna powinna w konsekwencji przyczynić się również do poprawy rozwiązań komunikacyjnych.

Powiązania z miastem Rzeszowem (dotyczą głównie Urzędu Marszałkowskiego oraz Urzędu Wojewódzkiego) dotyczyć powinny utrzymania infrastruktury drogowej oraz jej rozwoju. Innym ważnym obszarem współpracy powinien być rozwój przedsiębiorczości stymulowany przez środki z regionalnych programów operacyjnych. Istotnym aspektem powiązań powinny być również działania promocyjne skutkujące większym zainteresowaniem inwestorów gminą.

Powiązania gminy z miastami partnerskimi powinno stymulować proces budowy solidarności europejskiej. Współpraca ta poparta działalnością promocyjną powinna także owocować większym zainteresowaniem kapitału zagranicznego inwestowaniem w gminie. Utrzymywanie właściwych relacji z miastami partnerskimi powinno przyczynić się do upowszechniania dobrych wzorców działania związanych z organizacją obsługi inwestora czy opieki socjalnej. Generalnie współpraca ta wsparta przez dobrze zorganizowany system nauczania języków obcych powinna skutkować szerszym otwarciem społeczności gminy na świat.

2.5 Przyszły wizerunek gminy

Zasadniczy rozwój gminy będzie ściśle powiązany z działalnością podmiotów gospodarczych lokowanych w obszarze Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Podmioty te powinny funkcjonować w oparciu o nowoczesne technologie, powinny również korzystać z lokalnego potencjału intelektualnego, którego wysoka jakość wynikać będzie z właściwie prowadzonej edukacji na każdym poziomie kształcenia.

Gmina Kolbuszowa będzie miejscem atrakcyjnym dla jej mieszkańców oraz inwestorów zewnętrznych. Rozwój przedsiębiorczości w gminie wpłynie na poszerzenie rynku pracy oraz wzrost dochodów mieszkańców.

Atrakcyjność gminy dla inwestorów stymulowana będzie poprzez sprzyjające rozwiązania w zakresie organizowania i prowadzenia biznesu.

Atrakcyjność gminy dla mieszkańców wynikać będzie z możliwości znalezienia zatrudnienia, dobrego skomunikowania z resztą kraju, rozwiniętej infrastruktury technicznej.

Gmina będzie stwarzać warunki do atrakcyjnego wypoczynku dla osób ją odwiedzających, a także mieszkańców. Będzie to gmina otwarta dla osób niepełnosprawnych. Mieszkańcy gminy będą również mogli korzystać z szerokiego wachlarza imprez kulturalnych.

Gmina Kolbuszowa będzie dobrze zarządzana, będzie to miejsce bezpieczne z ustabilizowaną sytuacją ekonomiczną, wykorzystująca w sposób racjonalny zasoby naturalne.

Będzie to gmina o dużym stopniu zintegrowania mieszkańców, którzy aktywnie uczestniczą w jej życiu. Władze lokalne i mieszkańcy gminy będą podejmować wszelkiego rodzaju działania mające wpływ na zapewnienia jej trwałego i zrównoważonego rozwoju.

3 PRIORYTETY, CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ GMINY KOLBUSZOWA

3.1 Priorytety, cele i kierunki działań w obszarze przedsiębiorczości

Priorytet strategiczny nr 1. Tworzenie sprzyjających warunków do napływu inwestorów wewnętrznych i zewnętrznych oraz wynikające stąd poszerzenie rynku pracy dla mieszkańców gminy

Cel strategiczny 1.1

Lokalizacja w gminie nowych przedsiębiorstw oraz prowadzenie działań na rzecz utworzenia do 2020 roku nowych miejsc pracy.

Kierunki działań:

1. Dalszy rozwój terenów przeznaczonych pod inwestycje nowych podmiotów prowadzących działalność gospodarczą,
2. Pozyskiwanie inwestorów poprzez stosowanie systemu preferencji podatkowych, oraz maksymalne upraszczanie obsługi administracyjnej związanej z zakładaniem nowych podmiotów,
3. Wspieranie powstawania małych i średnich przedsiębiorstw, szczególnie w sektorze produkcyjnym,
4. Wspieranie rozwoju gospodarstw ekologicznych i agroturystycznych w oparciu o istniejące na terenie gminy gospodarstwa rolne,
5. Prowadzenie kształcenia i szkolenia w specjalnościach odpowiadających potrzebom lokalnego rynku pracy,
6. Podejmowanie działań na rzecz promocji gminy jako miejsca sprzyjającego inwestorom,
7. Wspieranie działań na rzecz powstawania w gminie podmiotów otoczenia biznesu.
8. Utworzenie Inkubatora biotechnologicznego w Kolbuszowej,
9. Podejmowanie działań na rzecz rozwoju Muzeum Kultury Ludowej.

3.2 Priorytety, cele i kierunki działań w obszarze infrastruktury technicznej i gospodarki komunalnej:

Priorytet strategiczny 2. Zapewnienie czystości ekologicznej gminy poprzez zabezpieczenie właściwego sposobu odbioru i zagospodarowania odpadów stałych i ciekłych oraz rozwój infrastruktury komunalnej

Cel strategiczny 2.1

Wyraźna poprawa stanu czystości ekologicznej gminy do roku 2020

Kierunki działań:

1. Pozyskiwanie środków finansowych na rzecz rozwoju czystych technologii zagospodarowania odpadów,
2. Rozbudowa istniejącej sieci kanalizacyjnej, oraz wsparcie wyposażenia gospodarstw domowych w oczyszczalnie przydomowe na terenach o rozproszonym osadnictwie,
3. Zlikwidowanie na obszarze gminy nielegalnych składowisk odpadów,
4. Podejmowanie współpracy z gminami ościennymi i powiatem na rzecz wspólnych inwestycji w zakresie infrastruktury technicznej,
5. Prowadzenie działań na rzecz poprawy stanu świadomości ekologicznej mieszkańców,
6. Podejmowanie działań na rzecz wykorzystania odnawialnych źródeł energii.
7. Kontynuacja działań na rzecz niskiej emisji, emisji gazów cieplarnianych oraz podejmowanie działań na rzecz szerszego wykorzystania źródeł odnawialnych.
8. Zmniejszenie zagrożeń powodziowych m.in. poprzez budowę zbiornika retencyjnego na rzece Świerczówka.
9. Rozbudowa i przebudowa sieci wodociągowej.

3.3 Priorytety, cele i kierunki działań w obszarze infrastruktury komunikacyjnej

Priorytet strategiczny 3. Tworzenie dogodnych warunków przepływu osób i komunikacji mieszkańców gminy z otoczeniem

Cel strategiczny 3.1

Skrócenie czasu dojazdu do miejscowości na terenie gminy oraz poprawa warunków dojazdu

Kierunki działań:

1. Podejmowanie inicjatyw na rzecz budowy dróg obwodowych Kolbuszowej,
2. Zapewnienie szybkich dojazdów do głównych węzłów komunikacyjnych,
3. Zwiększenie dostępności komunikacyjnej miejscowości w gminie,
4. Sukcesywna poprawa jakości nawierzchni dróg gminnych,
5. Budowa dróg utwardzonych, stanowiących dojazdy do pól uprawnych,
6. Podejmowanie działań na rzecz poprawy stanu trakcji kolejowej przebiegającej przez gminę,
7. Stymulowanie działań na rzecz utworzenia szybkich połączeń kolejowych z Rzeszowem i Tarnobrzegiem,
8. Rozwijanie komunikacji zbiorowej,
9. Rozwijanie infrastruktury okołodrogowej zwiększającej bezpieczeństwo mieszkańców w postaci: chodników, ścieżek rowerowych, oświetlenia.
10. Rewitalizacja miasta Kolbuszowa.

3.4 Priorytety, cele i kierunki działań w obszarze edukacji, kultury, sportu i turystyki

Priorytet strategiczny 4. Tworzenie sprzyjających warunków rozwoju intelektualnego i fizycznego mieszkańców

Cel strategiczny 4.1

Wdrażanie efektywnych systemów wsparcia dla rozwoju edukacji na różnych poziomach kształcenia.

Kierunki działań:

1. Poprawa warunków prowadzenia opieki przedszkolnej poprzez tworzenie i doposażanie przedszkoli.
2. Wspieranie inicjatyw służących rozwojowi aktywności pozaszkolnej dzieci i młodzieży.
3. Wspieranie profilowanych, zawodowych kierunków kształcenia w szkołach średnich, dostosowanych do potrzeb rynku pracy.
4. Organizowanie systemu wsparcia stypendialnego i stażowego uczniów przez przedsiębiorców.
5. Stymulowanie zaangażowania przedsiębiorców w tworzenie programów nauczania.
6. Umocnienie oraz rozwój kierunku biotechnologicznego w Weryni.
7. Prowadzenie permanentnego programu przeciwdziałania uzależnieniom dzieci i młodzieży (używki, Internet, hazard).

Cel strategiczny 4.2

Poprawa stanu infrastruktury sportowej oraz tworzenie warunków i miejsc do rekreacji

Kierunki działań:

1. Wspieranie budowy nowych sal gimnastycznych.
2. Inicjowanie działań na rzecz utworzenia sieci ścieżek rowerowych oraz ścieżek zdrowia i połączenie ich z Parkiem Etnograficznym MKL.
3. Poprawa dostępności do obiektów infrastruktury sportowej poprzez budowę wielofunkcyjnych boisk sportowych.
4. Utworzenie kompleksowego programu wykorzystania basenu przez młodzież szkolną.
5. Renowacja zabytków
6. Rewitalizacja miasta Kolbuszowa

3.5 Priorytety, cele i kierunki działań w zakresie opieki zdrowotnej i socjalnej

Priorytet strategiczny 5. Zapewnienie mieszkańcom dostępności do dobrej jakości usług zdrowotnych oraz właściwej opieki socjalnej

Cel strategiczny 5.1

Stworzenie mieszkańcom warunków do korzystania z specjalistycznej, łatwo dostępnej opieki medycznej

Kierunki działań:

1. Inicjowanie działań na rzecz zatrudniania w gminie większej liczby lekarzy specjalistów,
2. Zapewnienie warunków finansowych dla dalszego funkcjonowania szpitala,
3. Stymulowanie działań na rzecz dalszego doposażenia sprzętowego szpitala,
4. Organizacja systemu opieki stomatologicznej dla młodzieży w szkołach.

Cel strategiczny 5.2

Objęcie skuteczną pomocą socjalną osób potrzebujących z terenu gminy

Kierunki działań:

1. Utworzenie domu pobytu dziennego dla osób niepełnosprawnych,
2. Wspieranie rodzin przeżywających problemy opiekuńczo- wychowawcze,
3. Budowa domu pomocy społecznej,
4. Wspieranie edukacji młodzieży w kierunku świadczenia pomocy osobom potrzebującym oraz rozwijanie wolontariatu na rzecz tych osób,
5. Rozwój budownictwa socjalnego, komunalnego i mieszkań chronionych,

6. Wspieranie osób i rodzin dotkniętych lub zagrożonych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie,
7. Wspieranie osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym osób niepełnosprawnych.
8. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych.

4 POWIĄZANIE Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI KRAJOWYMI I REGIONALNYMI

Strategia rozwoju miasta i gminy Kolbuszowa oraz zwarte w niej priorytety strategiczne są skorelowane z następującymi dokumentami strategicznymi:

Priorytet strategiczny nr 1. *Tworzenie sprzyjających warunków do napływu inwestorów wewnętrznych i zewnętrznych oraz wynikające stąd poszerzenie rynku pracy dla mieszkańców gminy* jest spójny z następującymi dokumentami strategicznymi:

1. Europa 2020

- a. Obszar I: Inteligentny rozwój – rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji.
- b. Obszar II: Rozwój zrównoważony – wspieranie gospodarki efektywnej i korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej.
- c. Obszar III: Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu - gospodarka charakteryzująca się wysokim poziomem zatrudnienia i zapewniająca spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną.

2. Strategia Rozwoju Kraju 2020 (wrzesień 2012 r)

- a. Obszar strategiczny II. Konkurencyjna gospodarka
 - Cel II.2. Wzrost wydajności gospodarki
- b. Obszar strategiczny III. Spójność społeczna i terytorialna
 - Cel III.1. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych

3. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie (13 lipca 2010 r.)

- a. Cel: wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów, w szczególności wpisuje się w Działanie 1.2. KSRR 2010-2020 Tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania procesów rozwojowych i zwiększania ich absorpcji poza miastami wojewódzkimi oraz w Działanie 1.3. KSRR 2010-2020 Budowa podstaw konkurencyjności województw – działania tematyczne
- b. Cel: budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie procesom marginalizacji na obszarach problemowych w szczególności wpisuje się w Działanie 2.1. KSRR 2010-2020 Wzmacnianie spójności w układzie krajowym

4. Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Polski Wschodniej do roku 2020 (Aktualizacja, 2013)

W zakresie strategicznego obszaru Zasoby pracy i jakość kapitału ludzkiego Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Polski Wschodniej do roku 2020 w działaniach dotyczących przeciwdziałania wykluczeniu na makroregionalnym rynku pracy m.in. poprzez stworzenie systemu zachęt do podejmowania działalności gospodarczej i powstawania nowych miejsc pracy oraz w działaniach dotyczących wzmocnienia potencjału nowoczesnych kadr dla gospodarki opartej na wiedzy m.in. dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb makroregionalnego rynku pracy – wzmocnianie współpracy między szkołami zawodowymi, uczelniami wyższymi a sektorem przedsiębiorstw.

5. Strategia Rozwoju Województwa –Podkarpackie 2020 (sierpień 2013)

- a. Cel 1 dziedziny działań strategicznych Strategii Województwa Podkarpackie 2020 - Konkurencja i innowacyjna gospodarka: rozwijanie przewag regionu w oparciu o kreatywne specjalizacje, jako przejaw budowania konkurencji krajowej i międzynarodowej:
 - Priorytet 1.1. Przemysł, którego celem jest przemysł nowych technologii wzmacniający konkurencyjność regionalną gospodarki,

6. Strategia Rozwoju Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2020 (Aktualizacja 2010)

- a. Obszar: Gospodarka Regionu – Cel: Tworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności gospodarki poprzez rozwijanie przedsiębiorczości, zwiększanie jej innowacyjności oraz podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej regionu
 - Priorytet 1: Rozwój przedsiębiorstw, poprzez wsparcie finansowe oraz instytucjonalne
 - Priorytet 2: Budowanie regionalnego systemu innowacji
 - Priorytet 4: Działania na rzecz podniesienia atrakcyjności regionu dla rozwoju inwestycji
- b. Obszar: Obszary wiejskie i rolnictwo- Cel: Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich sprzyjający powstawaniu rentownych gospodarstw rolnych oraz kreowaniu pozarolniczych źródeł dochodów
 - Priorytet 1: Rozwój pozarolniczych form działalności gospodarczej w warunkach zrównoważonego rozwoju
 - Priorytet 3: Wzrost konkurencyjności gospodarstw rolnych

Priorytet strategiczny nr 2. Zapewnienie czystości ekologicznej gminy poprzez zabezpieczenie właściwego sposobu odbioru i zagospodarowania odpadów stałych i ciekłych oraz rozwój infrastruktury komunalnej jest spójny z następującymi dokumentami strategicznymi:

1. Europa 2020

- a. Obszar II: Rozwój zrównoważony – wspieranie gospodarki efektywnej i korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej.

2. Strategia Rozwoju Kraju 2020 (wrzesień 2012 r)

- a. Obszar strategiczny II. Konkurencyjna gospodarka
 - Cel II.6. Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko

3. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie(13 lipca 2010 r.)

- a. Cel: budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie procesom marginalizacji na obszarach problemowych, w szczególności wpisuje się w Działanie 2.2 KSRR 2010-2020 Wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe – Poddziałanie 2.2.4 Usługi komunalne i związane z ochroną środowiska

4. Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Polski Wschodniej do roku 2020 (Aktualizacja, 2013)

W zakresie strategicznego obszaru Infrastruktura transportowa i elektroenergetyczna Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Polski Wschodniej do roku 2020 w działaniach dotyczących wzmocnienia bezpieczeństwa elektroenergetycznego Polski Wschodniej m.in. zwiększenie udziału odnawialnych źródeł w produkcji energii elektrycznej.

5. Strategia Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2020 (sierpień 2013)

- a. Cel 4 dziedziny działań strategicznych Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackie 2020 – Środowisko i energetyka: Racjonalne i efektywne wykorzystanie zasobów z poszanowaniem środowiska naturalnego sposobem na zapewnienie bezpieczeństwa i dobrych warunków życia mieszkańców oraz rozwoju gospodarczego województwa:
 - Priorytet 4.2 Ochrona środowiska – cel: osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu środowiska oraz zachowanie bioróżnorodności poprzez zrównoważony rozwój województwa;
 - Priorytet 4.3 Bezpieczeństwo energetyczne i racjonalne wykorzystanie energii – cel: zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego i efektywności energetycznej województwa podkarpackiego poprzez

racjonalne wykorzystanie paliw i energii z uwzględnieniem lokalnych zasobów, w tym odnawialnych źródeł energii.

6. Strategia Rozwoju Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2020 (Aktualizacja 2010)

- a. Obszar: Infrastruktura techniczna – Cel: Poprawa dostępności komunikacyjnej i infrastruktury technicznej województwa
 - Priorytet 2: Wspieranie inwestycji z zakresu gospodarki wodno – ściekowej
 - Priorytet 3: Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego regionu
- b. Obszar: Ochrona środowiska - Cel: Poprawa jakości środowiska oraz zachowanie i ochrona zasobów przyrodniczych i wartości krajobrazowych
 - Priorytet 1: Ochrona wód i racjonalna gospodarka zasobami wodnymi
 - Priorytet 2: Ograniczanie ilości wytwarzanych odpadów i wdrażanie nowoczesnych systemów gospodarki odpadami
 - Priorytet 5: Podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa

Priorytet strategiczny nr 3. *Tworzenie dogodnych warunków przepływu osób i komunikacji mieszkańców gminy z otoczeniem jest spójny z następującymi dokumentami strategicznymi:*

1. Europa 2020

- a. Obszar I: Inteligentny rozwój – rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji.
- b. Obszar II: Rozwój zrównoważony – wspieranie gospodarki efektywnej i korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej.

2. Strategia Rozwoju Kraju 2020 (wrzesień 2012 r)

- a. Obszar strategiczny I. Sprawne i efektywne państwo
 - Cel I.3. Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela
- b. Obszar strategiczny II. Konkurencyjna gospodarka
 - Cel II.7. Zwiększenie efektywności transportu

3. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie (13 lipca 2010 r.)

- a. Cel: wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów, w szczególności wpisuje się w Działanie 1.2. KSRR 2010-2020 Tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania procesów rozwojowych i zwiększania ich absorpcji poza miastami wojewódzkimi

4. Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Polski Wschodniej do roku 2020 (Aktualizacja, 2013)

W zakresie strategicznego obszaru Infrastruktura transportowa i elektroenergetyczna Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Polski Wschodniej do roku 2020 w działaniach dotyczących wzmocnienia spójności wewnętrznej Polski Wschodniej m.in. zwiększenie dostępności transportowej do stolic wojewódzkich, w tym w ramach obszarów funkcjonalnych rynków pracy, rozwój powiązań transportowych pomiędzy głównymi ośrodkami Polski Wschodniej, zwiększenie dostępności wysokiej jakości e-usług publicznych.

5. Strategia Rozwoju Województwa –Podkarpackie 2020 (sierpień 2013)

a. Cel 3 dziedziny działań strategicznych Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackie 2020 – Sieć Osadnicza: Podniesienie dostępności oraz poprawa spójności funkcjonalno-przestrzennej jako element budowania potencjału rozwojowego regionu:

- Priorytet 3.1. Dostępność komunikacyjna – cel: poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności przestrzennej województwa ze szczególnym uwzględnieniem Rzeszowa jako ponadregionalnego ośrodka wzrostu,
- Priorytet 3.2. Dostępność technologii informacyjnych, którego celem jest rozbudowa wysokiej jakości sieci telekomunikacyjnej oraz zwiększenie wykorzystania technologii informacyjnych na terenie całego województwa,

6. Strategia Rozwoju Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2020 (Aktualizacja 2010)

a. Obszar: Infrastruktura techniczna – Cel: Poprawa dostępności komunikacyjnej i infrastruktury technicznej województwa

- Priorytet 1: Wspieranie inwestycji komunikacyjnych: drogowych, kolejowych i lotniczych

Priorytet strategiczny nr 4. Tworzenie sprzyjających warunków rozwoju intelektualnego i fizycznego mieszkańców jest spójny z następującymi dokumentami strategicznymi:

1. Europa 2020

- a. Obszar I: Inteligentny rozwój – rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji.
- b. Obszar III: Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu - gospodarka charakteryzująca się wysokim poziomem zatrudnienia i zapewniająca spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną.

2. Strategia Rozwoju Kraju 2020 (wrzesień 2012 r)

- a. Obszar strategiczny II. Konkurencyjna gospodarka
 - Cel II.4. Rozwój kapitału ludzkiego
- b. Obszar strategiczny III. Spójność społeczna i terytorialna
 - Cel III.1. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych

3. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie (13 lipca 2010 r.)

- a. Cel: wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów, w szczególności wpisuje się w Działanie 1.3. KSRR 2010-2020 Budowa podstaw konkurencyjności województw – działania tematyczne
- b. Cel: budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie procesom marginalizacji na obszarach problemowych, w szczególności wpisuje się w Działanie 2.1. KSRR 2010-2020 Wzmacnianie spójności w układzie krajowym.

4. Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Polski Wschodniej do roku 2020 (Aktualizacja, 2013)

W zakresie strategicznego obszaru Zasoby pracy i jakość kapitału ludzkiego Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Polski Wschodniej do roku 2020 w działaniach dotyczących wzmocnienia potencjału nowoczesnych kadr dla gospodarki opartej na wiedzy m.in. dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb makroregionalnego rynku pracy – wzmocnianie współpracy między szkołami zawodowymi, uczelniami wyższymi a sektorem przedsiębiorstw.

5. Strategia Rozwoju Województwa - Podkarpackie 2020 (sierpień 2013)

- a. Cel 1 dziedziny działań strategicznych Strategii Województwa - Podkarpackie 2020 - Konkurencja i innowacyjna gospodarka: rozwijanie przewag regionu w oparciu o

kreatywne specjalizacje, jako przejaw budowania konkurencji krajowej i międzynarodowej:

- Priorytet 1.2. Nauka, badania i szkolnictwo wyższe, którego celem jest rozwój konkurencyjności szkolnictwa wyższego i sfery badawczo-rozwojowej, jako kluczowych czynników stymulujących rozwój regionu.
- b. Cel 2 dziedziny działań strategicznych Strategii Województwa Podkarpackie 2020 Kapitał ludzki i społeczny: rozwój kapitału ludzkiego i społecznego, jako czynników: innowacyjności regionu oraz poprawy poziomu życia mieszkańców:
- Priorytet 2.1 Edukacja, którego celem jest dostosowanie systemu edukacji do aktualnych potrzeb i wyzwań przyszłości,
 - Priorytet 2.5. Zdrowie publiczne, którego celem jest zwiększenie bezpieczeństwa zdrowotnego społeczeństwa poprzez poprawę dostępności i jakości funkcjonowania systemu ochrony zdrowia,
 - Priorytet 2.6. Sport powszechny, którego celem jest zwiększenie aktywności ruchowej oraz rozwoju psychofizycznego społeczeństwa.

6. Strategia Rozwoju Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2020 (Aktualizacja 2010)

- a. Obszar: Kapitał społeczny – Cel: Wszechstronny rozwój kapitału społecznego, umożliwiający pełne wykorzystanie potencjału i możliwości rozwoju osobistego mieszkańców regionu
- Priorytet 1: Poprawa jakości systemu edukacji jako warunek pogłębiania wiedzy i wzrostu kompetencji
 - Priorytet 2: Wzmocnienie jakościowego rozwoju zasobów pracy regionu
- b. Obszar: Polityka Społeczna – Cel: Integracja działań w zakresie pomocy społecznej
- Priorytet 1: Wspieranie działań na rzecz osób zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym

Priorytet strategiczny nr 5. *Zapewnienie mieszkańcom dostępności do dobrej jakości usług zdrowotnych oraz właściwej opieki socjalnej jest spójny z następującymi dokumentami strategicznymi:*

1. Europa 2020

- a. Obszar III: Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu - gospodarka charakteryzująca się wysokim poziomem zatrudnienia i zapewniająca spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną.

2. Strategia Rozwoju Kraju 2020 (wrzesień 2012 r)

- a. Obszar strategiczny I. Sprawne i efektywne państwo

- Cel I.3. Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela

3. Strategia Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2020 (sierpień 2013)

- a. Cel 2 dziedziny działań strategicznych Strategii Województwa Podkarpackie 2020 Kapitał ludzki i społeczny: rozwój kapitału ludzkiego i społecznego, jako czynników: innowacyjności regionu oraz poprawy poziomu życia mieszkańców:
 - Priorytet 2.4 Włączenie społeczne, którego celem jest wzrost poziomu adaptacyjności zawodowej i integracji społecznej w regionie,
 - Priorytet 2.5. Zdrowie publiczne, którego celem jest zwiększenie bezpieczeństwa zdrowotnego społeczeństwa poprzez poprawę dostępności i jakości funkcjonowania systemu ochrony zdrowia.

4. Strategia Rozwoju Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2020 (Aktualizacja 2010)

- a. Obszar: Kapitał społeczny – Cel: Wszechstronny rozwój kapitału społecznego, umożliwiający pełne wykorzystanie potencjału i możliwości rozwoju osobistego mieszkańców regionu
 - Priorytet 4: Wspieranie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego
- b. Obszar: Ochrona Zdrowia – Cel: Bezpieczeństwo zdrowotne ludności
 - Priorytet 1: Zmniejszenie zachorowalności oraz umieralności w społeczeństwie
 - Priorytet 2: Koordynacja działań w zakresie ochrony zdrowia oraz poprawy bezpieczeństwa ludności
- c. Obszar: Polityka Społeczna – Cel: Integracja działań w zakresie pomocy społecznej
 - Priorytet 2: Tworzenie warunków dla rozwoju rodziny i opieki nad dziećmi
 - Priorytet 3: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury pomocy społecznej oraz rozwój zawodowy kadr pomocy społecznej

5 PROJEKTY WDRAŻAJĄCE STRATEGIE ROZWOJU

5.1 Projekty w obszarze przedsiębiorczości

Projekt 1. Utworzenie Inkubatora Biotechnologicznego.

Projekt 2. Rozbudowa i poszerzenie strefy ekonomicznej.

Projekt 3. Projekt włączenia Podstrefy Kolbuszowskiej do Podkarpackiego Parku Naukowo-Technologicznego.

Projekt 4. Nawiązanie współpracy z klastrami rolno-spożywczymi działającymi w województwie podkarpackim.

Projekt 5. Utworzenie klastra biotechnologicznego

Projekt 6. System wsparcia podatkowego dla przedsiębiorców lokujących swoje przedsięwzięcia w gminie.

Projekt 7. Opracowanie długofalowego planu promocji gminy pod kątem inwestorów.

Projekt 8. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości:

Subprojekt 8.1. System wsparcia podatkowego dla przedsiębiorców lokujących przedsięwzięcia w gminie

Subprojekt 8.2. Rozwój postaw przedsiębiorczych wśród dzieci i młodzieży

Subprojekt 8.3. Wsparcie dla wdrażania innowacji i nowych technologii

Subprojekt 8.4. Promocja liderów przedsiębiorczości w regionie, w kraju i zagranicą

5.2 Projekty w obszarze infrastruktury technicznej i gospodarki komunalnej

Projekt 1. Realizacja projektów ukierunkowanych na wykorzystanie odnawialnych źródeł energii (OZE)

Projekt 2. Rozbudowa kanalizacji rozdzielczej w Kolbuszowej.

Projekt 3. Rozbudowa systemu kanalizacyjnej w gminie

Projekt 6. Budowa oczyszczalni ścieków w Widełce.

Projekt 7. Modernizacja oczyszczalni ścieków w Kolbuszowej Dolnej pod kątem zagospodarowania osadów.

Projekt 8. Modernizacja i rozbudowa sieci gazowej w gminie.

Projekt 9. Projekt modernizacji oświetlenia drogowego w kierunku wykorzystania oszczędnych technologii ekologicznych.

Projekt 10. Rozbudowa sieci monitoringu w gminie.

Projekt 11. Rozbudowa i przebudowa sieci wodociągowej.

Projekt 12. Rewitalizacja miasta Kolbuszowa,.

5.3 Projekty w obszarze infrastruktury drogowej

Projekt 1. Rozwój układu komunikacyjnego w powiecie kolbuszowskim (załącznik nr. 1)

Subprojekt 1.1. Budowa obwodnicy północnej (w ciągu DW nr 875),

Subprojekt 1.2. Budowa łącznika drogi wojewódzkiej nr 987 z drogą krajową nr 9 (obwodnica południowa),

Subprojekt 1.3. Budowa obwodnicy wschodniej (w ciągu DK nr 9),

Subprojekt 1.4. Poprawa komunikacji z Specjalną Strefą Ekonomiczną w Mielcu i Tarnobrzegu.

Subprojekt 1.5. Remonty i poprawa jakości dróg w gminie (w tym również dróg gruntowych)

Projekt 2. Budowa dróg na nowych osiedlach mieszkaniowych.

Projekt 3. Budowa i modernizacja dróg prowadzących do terenów inwestycyjnych.

Projekt 4. Instalacja sygnalizacji drogowej na uciążliwych skrzyżowaniach.

Projekt 5. Budowa parkingów przy przystankach kolejowych,

Projekt 6. Budowa i rozbudowa chodników w gminie.

Projekt 7. Budowa i rozbudowa ścieżek rowerowych.

Projekt 8. Uruchomienie nowych połączeń kolejowych (np. bezpośrednie połączenie z Warszawą).

Projekt 9. Uruchomienie kolei podmiejskiej łączącej Kolbuszową z Rzeszowem

5.4 Projekty w obszarze edukacji, kultury sportu i turystyki

Projekt 1. Rozbudowa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej

Subprojekt 1.1. Rozbudowa infrastruktury sportowej przy ul. Wolskiej w Kolbuszowej.

Subprojekt 1.2. Budowa hali sportowej w Weryni.

Projekt 2. Modernizacja oraz doposażenie szkół i uczelni.

Projekt 3. Rozbudowa szkoły specjalnej w Kolbuszowej Dolnej.

Projekt 4. Rozbudowa szkoły podstawowej w Weryni o salę gimnastyczną wraz z zapleczem i łącznikiem

Projekt 5. Modernizacja przedszkoli na terenie gminy.

Projekt 6. Utworzenie żłobka

Projekt 7. Rozbudowa miejskiej infrastruktury rekreacyjnej (zieleńce, miejsca spacerowe, place zabaw, kąpielisko, zagospodarowanie terenu byłego składowiska odpadów komunalnych na cele rekreacyjno - sportowe).

Projekt 8. Utworzenie centrum kulturalnego wraz z muzeum historii miasta w budynku Synagogi.

Projekt 9. Budowa kina wraz z salą widowiskową.

Projekt 10. Promocja atrakcji turystycznych gminy.

Projekt 11. Rozwój szkolnictwa zawodowego.

Projekt 12. Wspieranie rozwoju gospodarstw agroturystycznych.

Projekt 13. Utworzenie akwenu wodnego wraz z zapleczem w Świerczowie.

Projekt 14. Budowa zbiornika wodnego w Zarębkach.

Projekt 15. Organizacja cyklu zajęć edukacyjnych dla mieszkańców (nt. kultury, ochrony środowiska, zdrowia, wykorzystania Internetu, Powstanie stałego Uniwersytetu Trzeciego Wieku etc.).

Projekt 16. Rozbudowa, remont i adaptacja obiektów zabytkowych.

Projekt 17. Opracowanie aktów prawa miejscowego skutecznie chroniących krajobraz wokół Parku Etnograficznego MKL i zapewniających jego rozwój.

Projekt 18. Ochrona i renowacja zabytków.

Projekt 19. Rewitalizacja miasta Kolbuszowa.

5.5 Projekty w obszarze opieki zdrowotnej i socjalnej

Projekt 1. Zapewnienie efektywnego funkcjonowania państwowej służby zdrowia

Subprojekt 1.1. Wsparcie szpitala w Kolbuszowej.

Subprojekt 1.2. Modernizacja i wyposażenie przychodni.

Subprojekt 1.3. Poszerzenie oferty leczenia specjalistycznego.

Projekt 3. Wdrożenie programu zajęć rehabilitacyjnych.

Projekt 4. Budowa domu spokojnej starości.

Projekt 5. Rozwój klubu seniora i seniorki.

Projekt 6. Rozbudowa zakładu opiekuńczo leczniczego.

Projekt 7. Budowa mieszkań socjalnych.

Projekt 8. Poszerzenie zasobu mieszkań komunalnych.

Projekt 9. Utworzenie centrum wolontariatu.

Projekt 10. Prowadzenie profilaktyki uzależnień.

Projekt 11. Prowadzenie profilaktyki i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Projekt 12. Rozwój sektora ekonomii społecznej.

Projekt 13. Wsparcie dla rodzin borykających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi.

Struktura i kierunki wydatków finansowych związanych z realizacją wybranych projektów:

Zakresy inwestycji	Szacowana wartość w PLN
Gospodarka wodna	40 – 60 milionów
Edukacja	10 – 12 milionów
Sport, turystyka, rekreacja	6 – 8 milionów
Tereny inwestycyjne, rozwój przedsiębiorczości	6 – 10 milionów
Budowa i modernizacja komunikacji drogowej	10 – 14 milionów
Kultura, pomoc społeczna	8 – 10 milionów
SUMA	80 – 114 milionów

SPIS TABEL I RYSUNKÓW

Tabela 1 Powierzchnia gmin powiatu kolbuszowskiego w km ² na koniec 2012 r.....	5
Tabela 2 Grunty komunalne w 2012 r.....	6
Tabela 3 Wskaźnik obciążenia demograficznego	8
Tabela 4 Jednostki gospodarcze na 10 tys. ludności w 2012 r	10
Tabela 5 Bezrobotni zarejestrowani oraz wskaźnik bezrobocia w 2012 r.....	14
Tabela 6 Zmiany wskaźnika bezrobocia.	15
Rysunek 1 Odsetek całkowitej powierzchni objętej planami zagospodarowania przestrzennego oraz liczba planów zagospodarowania przestrzennego w 2011 r.....	6
Rysunek 2 Zmiany liczby ludności w gminie Kolbuszowa na tle powiatu, oraz w mieście Kolbuszowa w latach 2009-2012.....	8
Rysunek 3 Zarejestrowane i wyrejestrowane podmioty gospodarcze ogółem w gminie Kolbuszowa w latach 2009 - 2012 r.....	9
Rysunek 4 Podmioty gospodarcze w rejestrze REGON w powiecie kolbuszowskim w latach 2003-2012.	12
Rysunek 5 Jednostki gospodarcze w podziale według sekcji PKD2007 średnia za lata 2009-2012.	13